

Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag

Sandgata 30, 7012 Trondheim

Tlf.: 91369378 E-post: sor-trondelag@fnf-nett.no

TrønderEnergi Nett
Tibor Szabo
tibor.szabo@tronderenergi.no

Dato: 15.08.2013

Innspill til Regional kraftsystemutredning for Sør-Trøndelag

Vi kommer her med innspill til utredningene om Regional kraftsystemutredning for Sør-Trøndelag:

Vi mener at man må ha de konflikter som kraftlinjer innebærer som et fokusområde. Mange kraftlinjeprojekter er i konflikt med naturverdier, noe må gjenspeiles i utredningene. Man må her ta utgangspunkt i de mål som politikere på nasjonal, regional og lokal nivå har vedtatt for å bevare natur, arter og muligheter å bedrive friluftsliv.

Gjennom å spare strøm minsker behovet av kraftlinjer til forbrukerne og energieffektivisering kan derfor brukes i stedet for å bygge nye linjer. Man burde derfor utrede mulighetene for å spare strøm som alternativ til transport. Er det mulig i henhold til dagens regelverk å bruke en del av nettavgiften til energieffektivisering i deler av fylket med svakt nett? Om nei, hva må til for å kunne gjøre det? Om ja, hvordan kan man lage en ordning der man bruker nettavgiften til å bruke mindre energi? Dette er spesielt relevant for TrønderEnergi å ta med i utredningene med tanke på hvilke verdier de er tuftet på (fra TrønderEnergis nettside 04.07.2013 om sitt nye kontor: "Bygget på Lerkendal er i energiklasse A, og med hele 200 kvm solcellepaneler. Det er i seg selv en fornuftig satsing som reduserer driftsutgiftene, selv for et energiselskap, men det er også et tydelig signal om hvilke verdier Trønder Energi er tuftet på."). Å utrede om det er mulig å erstatte kraftlinjer med energieffektivisering burde være et minimumskrav i henhold til § 12 i naturmangfoldloven.

TrønderEnergis bygg med solceller er et godt eksempel på at det er mulig å produsere strøm i liten skala der det er små konflikter med naturverdier. Det er noe vi håper på å se mer av i Norge for å minske presset på vassdrag og urørte fjell. Man kan se at man i mange andre land i alt større grad bruker vegger, tak og jorder til solceller og vindkraftverk. I regioner der man har mye småskala produksjon av solenergi og vindkraft stilles det spesielle krav på strømnettet gjennom at produksjonen kan bli høy når det er mye sol og vind. Man burde vurdere om dette er noe man må om dette er noe man må begynne å forberede seg på også i Sør-Trøndelag.

I utredninger om kraftlinjer tar man ofte utgangspunkt i at framtiden krever økt energibruk, men det er ikke nødvendigvis en utvikling vi kommer å se i årene framover. De siste årene har energiforbruket per innbygger flatet ut. Vi har skrevet under energieffektiviseringsdirektivet som sier at vi skal gjennomføre en effektivisering av energibruken. Selv med en økning i befolkning og velstandsøkning mener vi at det er stor sannsynlighet for at man får redusert eller stabilt strømforbruk. Det er noe man må ta med i beregningene når man gjennomfører utredningene.

En annen utvikling man må ta hensyn til er innføringen av AMS som gjør at man kan beregne med større nøyaktighet når strømmen brukes. Det gir mulighet å gi ulike pris ulike deler av døgnet og dermed gi insentiver for å bruke strøm når kraftnettet er som minst belastet. Dette er et system som allerede finnes i mange land og det burde derfor være mulig å finne informasjon om hvilken effekt det har på forbruket. Vi mener at man må se på hvilket potensial denne teknologien har for å fjerne toppene i effektbehovet og dermed minske behovet av nye kraftlinjer.

Det er flere store endringer på gang i sentralnettet i Sør-Trøndelag med nye 420 kV linjer og oppgradering av 300 kV linjer. Vi mener at man må utrede muligheten for å bygge nye trafostasjoner for å få muligheten å sanere kraftlinjer på de lavere spenningsnivåene.

Uttalelsen støttes av: FIVH-Trondheim, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Norges Jeger og Fiskerforbund i Sør-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Sør-Trøndelag, Syklistenes Landsforening, Trondhjems Turistforening og Trondheim Turmarsjforening.

Staffan Sandberg
Fylkeskoordinator
FNF Sør-Trøndelag